

รายงาน

Optical Character Recognition to text

เสนอ

อาจารย์ ชاکริต วัชรโรภาส

จัดทำโดย

นายชวิศ สิริธรรมจักษ์ 6410450842

นายวิทวัส พิณรัตน์ 6410451393

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 01418364

Practical Deep Learning

ภาคต้น ปีการศึกษา 2566

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

1. ความชัดเจนของปัญหา

1.1 ลักษณะของปัญหา

ลักษณะโครงการเป็นปัญหา muticlassification โดยมี class ทั้งหมด 36 คลาส

1.2 ปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ปัญหา เนื่องจากบุคคลบางคนถนัดในด้านการเขียนมากกว่าการพิมพ์จึงทำให้เวลาทำรายงานจำเป็นต้องใช้เวลามากกว่าปกติ หรือสำหรับบุคคลที่ต้องใช้งานการพิมพ์รายงานเป็นระยะเวลานานส่งผลต่อข้อมือ โครงการนี้จึงมุ่งหวังเพื่อที่จะช่วยประหยัดเวลาในการทำรายงานสำหรับผู้ที่ไม่ถนัดในการพิมพ์ และช่วยลดปัญหาเหล่านี้ให้น้อยลง

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย คือ ต้องการช่วยในการทำรายงานของนักเรียนและนักศึกษาและผู้ใช้งานที่มีอายุเนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพที่ได้กล่าวไปข้างต้น

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลนำมาจากเว็บไซต์ [kaggle.com](https://www.kaggle.com)

Dataset : English Handwritten Characters

ผู้ให้ข้อมูล : DHRUVIL DAVE

สามารถเข้าถึงข้อมูลได้จาก

<https://www.kaggle.com/datasets/dhruvildave/english-handwritten-characters-dataset/data>

2.2 ลักษณะของข้อมูล

ข้อมูลที่ได้มาจาก Dataset English Handwritten Characters เป็นข้อมูล

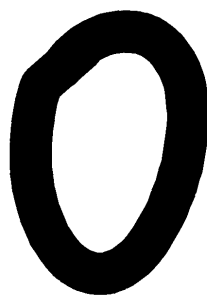
รูปภาพขนาด 1200*900 ทั้งหมด 3410 รูปภาพ สามารถแบ่ง 3 ประเภทดังนี้

1. ตัวเลข 0-9 อย่างละ 55 รูปภาพ
2. ตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์ใหญ่ A-Z อย่างละ 55 รูปภาพ
3. ตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์เล็ก a-z อย่างละ 55 รูปภาพ

โดยมี Feature ทั้งหมด 2 Feature คือ

1. ไฟล์รูปภาพ (ตัวอย่าง img001-001.png)
2. ผลเฉลยของภาพนั้น

ลักษณะของรูปภาพเป็นภาพพื้นหลังสีขาวและมีตัวอักษรหรือตัวเลขที่มีเส้นขอบสีดำเพียงตัวเดียวต่อ 1 รูป ตัวอย่างดังรูปด้านล่าง

รูปภาพแสดงถึงตัวอย่างของข้อมูลใน dataset

2.3 ข้อจำกัด

ในการสร้างโมเดลจะนำข้อมูลตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์ใหญ่มาแปลงเป็นตัวพิมพ์เล็กเพื่อลดจำนวน class ในการ classifier ลงจากทั้งหมด 62 เหลือเพียง

32 class แต่จำนวนรูปทั้งหมดยังคงเท่าเดิม

2.4 การเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

เพื่อเป็นการทดสอบโมเดลที่ได้จากแบบจำลองจึงมีการเก็บข้อมูลเพิ่มโดยข้อมูลที่เก็บเพิ่มจะเป็นเครื่องชาร์ป (#) จำนวน 20 รูปเพื่อนำไปใช้เป็น class ในการทดสอบประสิทธิภาพของโมเดลว่าสามารถทราบข้อมูลเพิ่มขึ้นและนำไปใช้งานเพิ่มเติมได้หรือไม่โดยลักษณะของข้อมูลประกอบด้วย

Feature ทั้งหมด 2 Feature คือ

1. ไฟล์รูปภาพ (ตัวอย่าง img001-001.png)
2. ผลเฉลยของภาพนั้น

รวมทั้งหมด $3410 + 20 = 3430$ รูปภาพ และมี class ทั้งหมด 37 class

3. การแบ่งชุดข้อมูล

3.1 สัดส่วนในการแบ่งข้อมูล

แบ่งข้อมูลออกเป็นชุดข้อมูลสำหรับเทรนและชุดข้อมูลสำหรับเทสโดยมีสัดส่วนในการแบ่ง 80% สำหรับชุดข้อมูลเทรนและ 20% สำหรับชุดข้อมูลเทสโดยข้อมูล

จะถูก shuffle ก่อนที่จะถูกส่งไปให้โมเดลเรียนรู้

3.2 จำนวนข้อมูลในแต่ละเซต

ชุดข้อมูลเทรน : 2744 รูป

ชุดข้อมูลเทส : 686 รูป

4. การเลือกประเภทและพัฒนาโมเดล

โมเดลที่เลือกใช้ในการทำแบบจำลองนี้คือ CNN และ MLP เหตุผลที่เลือกใช้ CNN เนื่องจาก input ที่ถูกนำมาเทรนโมเดลเป็นประเภทของรูปภาพเราจึงเห็นว่าควรใช้เทคนิค CNN เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ได้รับความนิยมและสามารถทำงานได้ดีกับรูปภาพ

และเหตุผลที่เลือก MLP เนื่องจากกลุ่มของผู้นำเสนอมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ในได้ใช้งาน MLP มากกว่า เทคนิคอื่นๆ เช่น LSTM, RNN, RCNN จึงคิดว่าสามารถปรับแต่งโมเดลได้ง่ายกว่าเทคนิคอื่นๆ

4.1 การสร้างโมเดลและการปรับพารามิเตอร์

เริ่มจากการทดลองปรับ Architectures ของ CNN โดยใช้ AlexNet, VGG แล้วดูผลลัพธ์ที่ได้หลังจากที่ได้ Architectures ที่ต้องการแล้วนั้นคือ VGG เราได้ทำการลดขนาดของ parameter ใน VGG ลงเพื่อลดระยะเวลาในการประมวลผลหลังจากนั้นเราจะทำการไปปรับแต่ง layers ของ MLP เช่นการเพิ่มหรือลดจำนวน node ในแต่ละ layers ปรับจำนวน epoch และทำการ regularize โดยการทำการ dropout

Layer (type)	Output Shape	Param #
conv2d_202 (Conv2D)	(None, 64, 64, 64)	1792
max_pooling2d_141 (MaxPooling2D)	(None, 32, 32, 64)	0
conv2d_203 (Conv2D)	(None, 32, 32, 128)	73856
max_pooling2d_142 (MaxPooling2D)	(None, 16, 16, 128)	0
conv2d_204 (Conv2D)	(None, 16, 16, 128)	147584
max_pooling2d_143 (MaxPooling2D)	(None, 8, 8, 128)	0
flatten_39 (Flatten)	(None, 8192)	0
dense_116 (Dense)	(None, 1024)	8389632
dropout_13 (Dropout)	(None, 1024)	0
...		
Total params: 9700389 (37.00 MB)		
Trainable params: 9700389 (37.00 MB)		
Non-trainable params: 0 (0.00 Byte)		

รูปภาพแสดงถึงจำนวน parameter ที่ใช้

5. การวิเคราะห์ผลลัพธ์

ในการวัดประสิทธิภาพของโมเดลวัดจากค่า Accuracy ที่ได้

5.1 การทดสอบโมเดล

นำโมเดลที่ได้จากการเทรนมาทดสอบโดยการนำข้อความที่ถูกเขียนขึ้นมาเป็นรูปภาพเข้ามาเป็น input ของโมเดลและนำผลลัพธ์จากการทำนายของโมเดลทีละตัวอักษรของโมเดลไปใช้เปรียบเทียบกับผลเฉลยว่ามีค่าตรงกันหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การตัดสินจากจำนวนตัวอักษรที่ตรงกับผลเฉลยมากที่สุด

5.2 วิเคราะห์และสรุปผล

เนื่องจากโมเดลที่ได้ยังไม่สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดทำจึงสามารถ

สรุปได้ว่าโมเดลที่ได้ยังไม่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาตามวัตถุประสงค์เนื่องจากมีความผิดพลาดในการทำนายมากเกินไปได้ตั้งเป้าไว้ในการทำนายตัวอักษรอาจจำเป็นต้องใช้เทคนิคในการจดจำตัวอักษรก่อนหน้าโดยการใช้ LSTM หรือ GRU เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโมเดลให้ดียิ่งขึ้นและมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้มีตัวอย่างในการเรียนรู้ของโมเดลมากยิ่งขึ้นหรือทำการใช้ tranfer model ของ yolo มาปรับใช้เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

5.3 ขั้นตอนในใช้งานโมเดล

1. <https://github.com/BoostChavit/DeepLearning-Project.git>
clone project จากลิงค์ด้านบน
2. ติดตั้ง library กรณีที่เครื่องผู้ใช้อย่างไม่มี
 - cv2
 - pandas
 - numpy
 - keras, tensorflow
 - matplotlib

- sklearn

3. ทดสอบลอง run program ที่ main.ipynb
4. หลังจากที่เราทดสอบ run model ไปแล้ว 1 ครั้งในกรณีที่ไม่มีอะไรผิดพลาดและไม่มี error จะได้ไฟล์ SSFF_model.h5 หากผู้ใช้ต้องการทดสอบโมเดลหรือนำโมเดลไปใช้สามารถใช้ผ่านโมเดล SSFF_model.h5 นี้ได้เลยโดยไม่ต้องเทรนใหม่อีกครั้งโดยมีนำโค้ดด้านล่างไปใส่ไว้บรรทัดล่างสุดหลังจากการเทรนแล้วสามารถใช้งานได้เลย

6. ข้อจำกัดและอุปสรรค

ปัญหาการทำ bounding box

ข้อจำกัดของโมเดลคือในการทดสอบโมเดลเราจะนำข้อความเข้ามาเป็น input ไฟล์ภาพและทำการทำ bounding box เพื่อแยกเป็นตัวอักษรทีละตัวอักษรแล้วจึงค่อยๆส่งเข้าไปให้โมเดลทำนายทีละตัวอักษรปัญหาเกิดจากการแบ่ง boundingbox ของตัว i เนื่องจากเป็นเส้นที่ไม่ได้เชื่อมต่อกันทำให้เมื่อทำการทำ bounding box แล้วถูกแบ่งออกมาเป็น 2 ตัวอักษรที่ส่งไปให้โมเดลทำนายและโมเดลไม่เคยเห็นตัวอักษร “.” จึงไม่สามารถทำนายได้ถูกต้องทำให้เกิดเป็น noise และมีปัญหาหากข้อความที่เข้ามายาวเกินกว่า 1 บรรทัด

ปัญหาความคล้ายคลึงกันของ class

เนื่องจากในการเทรนโมเดลเราเลือกเทรนจากตัวอักษรภาษาอังกฤษและมีการทำ

data augmentation โดยการ rotate ไม่เกิน 30 องศา การ shift รูปแนวตั้งแนวนอนและมีการ zoom เข้าออก 40% เพื่อโมเดลมีความแม่นยำมากขึ้นแต่จะมีบาง class ที่เมื่อนำไปหมุนแล้วเกิดความคล้ายคลึงกันของ class เช่นเลข 5 และตัว s ทำให้โมเดลที่ได้มีการทำนายตรงส่วนนี้ผิดค่อนข้างเยอะหรือตัว i ทั้งพิมพ์เล็กและพิมพ์ใหญ่ กับตัว l กรณีของตัว i พิมพ์เล็ก (lower case) ปัญหาเกิดจากการแบ่งของ bounding box ทำให้รูปที่ถูกส่งไปทำนายคล้ายกับตัว l และกรณีของตัว l พิมพ์ใหญ่(upper case) ที่มีความคล้ายกับตัว l อยู่แล้วจึงส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำนายมีความคลาดเคลื่อนระหว่าง class ค่อนข้างมาก

ปัญหาในการใช้ yoloV8

เนื่องจากประสิทธิภาพของโมเดลที่ได้ไม่ได้ตรงตามเป้าที่วางไว้ทางผู้จัดทำโครงการจึงลองมองหาทางออกเพิ่มเติมในระยะเวลาอันใกล้และได้พบกับ

transfer model ที่ได้รับความนิยมคือ โมเดล yolo ทางผู้จัดทำจึงได้นำโมเดล yoloV8 มาทดสอบในการใช้งานตั้งแต่การแปลง dataset เป็น custom data ตาม format ของ yoloV8 เพื่อให้สามารถนำมาใช้งานได้และมีการปรับปรุงพารามิเตอร์ภายในโมเดลเพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้นเนื่องจากปัญหาทางด้านเวลาและความเข้าใจจึงส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ได้จากการเทรนนั้นแย่กว่าโมเดลต้นแบบที่ได้จัดทำในตอนแรก